

Aan het college van burgemeester en wethouders van
Aalten
Door tussenkomst van de heer H. Visser
Postbus 119
7120 AC Aalten

Tevens verzonden per e-mail op 4 november 2016

Onderwerp : Toetredingsvoorwaarden gemeente Aalten tot GR Laborijn
Bijlage : 1
Contactpersoon : Anton Arntz

Doetinchem : 2 november 2016

Geacht College,

Naar aanleiding van uw verzoek van 28 juni 2016 tot toetreding tot de gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Laborijn (hierna: GR Laborijn) en het daarna verlopen proces om te komen tot realisatie van dat verzoek informeren wij u over het volgende.

In haar vergadering van 1 november 2016 heeft het algemeen bestuur unaniem positief gereageerd op uw verzoek. De statuten voor de nieuwe GR worden doorgeleid naar de 4 betrokken colleges. Voor de toetreding heeft het algemeen bestuur, overeenkomstig artikel 40, vierde lid van de thans geldende tekst van de GR, de navolgende voorwaarden vastgesteld, die hiermee onlosmakelijk verbonden zijn. Hierover is de afgelopen maanden al regelmatig gesproken maar deze dienen bestuurlijk te worden vastgelegd teneinde te komen tot een positieve besluitvorming in colleges en gemeenteraden. Enerzijds betreft dit het storten van een toetredingssom. Anderzijds het vrijwaren van het openbaar lichaam Laborijn en de deelnemende gemeenten Doetinchem, Oude IJsselstreek en Montferland voor eventuele financiële gevolgen van (de ontvlechting van) de uitvoering van de Wsw door of voor de gemeente Aalten vóór toetreding tot Laborijn, meer in het bijzonder de uitvoering van de Wsw voor Aalten door het openbaar lichaam Hameland en het openbaar lichaam Sociale Dienst Oost Achterhoek. We lichten deze punten hieronder nader toe.

Gevolgen overgang Wsw-activiteiten van Hameland/Sociale Dienst Oost Achterhoek naar Laborijn

In het kader van de overgang van de Wsw-activiteiten voor de inwoners uit de gemeente Aalten van Hameland respectievelijk Sociale Dienst Oost Achterhoek

(SDOA) naar Laborijn vindt zowel op bestuurlijk als op operationeel niveau overleg plaats tussen de gemeente Aalten en SDOA/Hameland over de wijze waarop die overgang kan plaatsvinden. Waar nodig en mogelijk participeert Laborijn hierin op een constructieve manier. Op dit moment zijn er nog een aantal items die - nog - niet zijn geregeld.

Het betreft onder andere:

- de overgang van de detachingscontracten en begeleiding van de gedetacheerde Sw-medewerkers;
- als gevolg hiervan, de overname van het daarbij betrokken begeleidend personeel (direct en indirect);
- de huisvesting van de groep beschut werken.

Het is zowel noodzakelijk als gewenst dat hierover op zeer korte termijn helderheid ontstaat.

Het algemeen en dagelijks bestuur van Laborijn hecht er aan te benadrukken dat de ontvlechting de verantwoordelijkheid is en blijft van Aalten in overleg met Hameland/SDOA. Dat betekent dat eventuele - financiële - gevolgen die uit deze ontvlechting voortvloeien, zowel direct als indirect, onder geen beding voor rekening van Laborijn kunnen komen.

Bij het bepalen van de financiële gevolgen daarvan gaat we uit van de uitgangspunten zoals gehanteerd in de offerte van Laborijn die ten grondslag ligt aan de toetreding van het college van de gemeente Aalten tot de GR Laborijn. In deze offerte is uitgegaan van de volledige overdracht van de taken op het gebied van de Participatiewet en de Wsw. Indien en voor zover hiervan afgeweken wordt (bijvoorbeeld indien de begeleiding van gedetacheerde SW-medewerkers door SDOA wordt gecontinueerd) vallen de hieruit voortkomende extra kosten en/of opbrengstdervingen integraal ten laste van de gemeente Aalten.

Toelichting op toetredingssom

Vanaf het moment van toetreden krijgt de gemeente Aalten bestuurlijk een gelijksoortige positie als de gemeenten Oude IJsselstreek en Doetinchem. De gemeente Montferland heeft als zogenaamde 'smalle deelnemer' (gegeven het feit dat zij slechts een deel van uitvoering van de Participatiewet heeft ondergebracht bij de GR Laborijn) een enigszins andere bestuurlijke positie. De rechten en verplichtingen verbonden aan het - volwaardig - deelnemer zijn, zijn vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling Laborijn.

De bestaande deelnemers in de GR hebben in de loop der jaren een eigen vermogen opgebouwd. Dit eigen vermogen is bedoeld om incidentele en/of onvoorziene financiële tegenvallers op te kunnen vangen. De gemeente Aalten heeft niet bijgedragen aan dit opgebouwde vermogen. Om die reden zou zij enerzijds dus, in voorkomende gevallen, niet op dezelfde wijze als Doetinchem en Oude IJsselstreek moeten kunnen 'profiteren' van deze opgebouwde buffer. Het is anderszins ook niet wenselijk die situatie eeuwig te laten voortduren.

Het is dan ook redelijk om de gemeente Aalten te verzoeken om, mede gegeven de volwaardige positie op bestuurlijk gebied, eveneens een gelijkwaardige positie inzake het eigen vermogen van de GR in te nemen.

Volgens een in de bijlage gespecificeerde en toegelichte berekening zou de bijdrage van de gemeente Aalten € 676.000 moeten bedragen om dit te bereiken.

Opties voor storting

De bijstorting in het eigen vermogen kan op twee manieren worden gerealiseerd:

- a. Via een storting ineens van € 676.000;
- b. Via een jaarlijkse storting ad € 135.200 gedurende een periode van vijf jaar.

Bij optie a. kan Aalten, gelijk de andere twee gemeenten, vanaf de datum van intreding aanspraak maken op het afdekken van eventuele tekorten ten laste van het eigen vermogen. Ook kan Aalten bij een eventueel uittreden (voor het eerst mogelijk drie jaar na toetreding) aanspraak maken op haar deel van het eigen vermogen. In het geval van optie b. kan Aalten haar aandeel in een – onverhoopt – tekort gedurende de afgesproken stortingstermijn slechts ten laste van het eigen vermogen brengen voor zover dit is gestort. Mocht Aalten gedurende de stortingsperiode weer willen uittreden, dan is haar aandeel in het eigen vermogen eveneens beperkt tot het bedrag dat daadwerkelijk is gestort minus eventuele onttrekkingen voor het afdekken van opgetreden tekorten.

Bij de berekening van het door de gemeente Aalten te storten bedrag (zie bijlage) is uitgegaan van het zichtbaar eigen vermogen. Een eventuele stille reserve is buiten beschouwing gelaten. Dit betekent dat, mocht die stille reserve op enig moment worden gerealiseerd, de gemeente Aalten daar dan geen aanspraak op kan maken: die valt toe aan de gemeenten Doetinchem en Oude IJsselstreek. Aalten draagt na toetreding wel bij aan het in stand houden van het onroerend goed bv. door onderhoud, verbouw of uitbreiding. Het is dan ook billijk dat na verloop van tijd (voorstel: vijf jaar na toetreding) Aalten wel aanspraak kan maken op de aanwezige stille reserve.

Om een toetreding tot Laborijn te bewerkstelligen is het naast een wijziging van de gemeenschappelijke regeling noodzakelijk dat alle huidige deelnemers, evenals het college van Aalten, instemmen met de hiervoor beschreven voorwaarden tot toetreding. Graag ontvangen wij uw schriftelijke instemming met deze door het algemeen bestuur gestelde voorwaarden. Gezien het beoogde tijdpad om te komen tot besluitvorming, betekent dit dat deze voorwaarden uiterlijk vrijdag 11-11-2016 in het dagelijks bestuur van Laborijn dienen te worden vastgesteld.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Namens het algemeen bestuur van Laborijn,

mevr. drs. J.E. Talstra
algemeen directeur

Bijlage bij memo “Toetredingsvoorwaarden gemeente Aalten tot de Gemeenschappelijke Regeling Laborijn” (bedragen x € 1.000)

Het (zichtbare) eigen vermogen van de GR Laborijn is per 31 december 2015 als volgt samengesteld:

Algemene reserve	€ 3.413
Bestemmingsreserves	<u>€ 3.048</u>
Totaal	€ 6.461

Stille reserve

Er is tevens sprake van een stille reserve, te weten het verschil tussen verwachte marktwaarde van de grond/gebouwen en de boekwaarde daarvan. Deze is in oktober 2015 berekend (in verband met het vaststellen van het aandeel van Montferland in het vermogen van Wedeo/Laborijn) op € 2.683. Omdat het niet zeker is of, en zo ja in welke omvang deze reserve daadwerkelijk gerealiseerd gaat worden is deze reserve in deze berekening buiten beschouwing gelaten. Dat betekent dan wel dat, mocht deze reserve in de toekomst eventueel gerealiseerd worden, deze volledig toevalt aan de gemeenten Doetinchem en Oude IJsselstreek. Aalten draagt na toetreding wel bij aan het in stand houden van het onroerend goed bv. door onderhoud, verbouw of uitbreiding. Het is dan ook billijk dat na verloop tijd (voorstel: vijf jaar na toetreding) Aalten wel aanspraak kan maken op de aanwezige stille reserve.

Bestemmingsreserve

De bestemmingsreserve is grotendeels (€ 2.010) bestemd voor te betalen vakantiegelden en vakantiedagen. De gemeente Aalten draagt hier al aan bij. Voor de ambtelijke medewerkers door de overheveling aan Laborijn van deze reserve door ISWI i.l. per 1 januari 2016. Voor de Wsw medewerkers is afgesproken dat Hameland deze reservering overdraagt, gelijktijdig met de overgang van de SW-medewerkers per 1 januari 2017.

Verder is € 610 van deze reserve gereserveerd voor de in 2015 afgesproken bijdrage van Wedeo in het budget voor de transformatiekosten. Het is niet redelijk Aalten met terugwerkende kracht te laten betalen voor de realisatie van de fusie.

Verder is in de bestemmingsreserve een reservering ad € 428 opgenomen voor het opvangen van tekorten op de Wsw subsidie vanwege overrealisatie in de personele formaties van de gemeenten. Indien Aalten het tot nu toe binnen Laborijn gevolgde beleid van onderlinge solidariteit tussen de deelnemende gemeenten wil gaan volgen is een bijdrage aan deze reservering relevant. Vooralsnog is aangenomen dat dit niet het geval is.

Berekening bijdrage Aalten

Op basis van vorenstaande beperkt de bijdrage in het eigen vermogen van Aalten zich tot een bijstorting in de algemene reserve.

Eind 2015 is vastgesteld dat de gemeente Montferland bij uittreden uit de GR aanspraak maakt op een deel van het eigen vermogen. Dit aandeel is vastgesteld op €1.262. De recent bekend geworden verschuiving van dit uittreden naar 1 januari 2018 is geen reden deze correctie buiten beschouwing te laten, immers de wens om uit te treden is niet gewijzigd. De algemene reserve bedraagt na verrekening van dit bedrag nog € 2.151. Dit bedrag valt toe aan de gemeenten Doetinchem en Oude IJsselstreek, en is, op basis van de verdeelsleutel (zie hieronder) gelijk te stellen aan 76,09%.

Om de algemene reserve vol te storten moet Aalten € 676 bijstorten (€ 2.151 gedeeld door 76,09 x 23,91).

Verdeelsleutel

Voor de berekening van het aandeel van de deelnemende gemeenten is gebruik gemaakt van dezelfde verdeelsleutel als gebruikt voor het toerekenen van de uitvoeringskosten.

Deze verdeelsleutel is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- 1/3 deel op basis van het aantal personen uit de gemeenten Aalten, Doetinchem en Oude IJsselstreek dat een uitkering ontvangt;
- 1/3 deel op basis van de verhouding van het aantal Wsw-ers afkomstig uit deze drie gemeenten;
- 1/3 deel op basis van het aantal inwoners van deze drie gemeenten.

Voor het toerekenen van een eventueel tekort aan gemeenten wordt dezelfde verdeelsleutel gehanteerd als hiervoor beschreven.

Onderstaand een uitwerking op basis van de variabelen per 1 januari 2016.

Berekeningsmodel verdeelsleutel uitvoeringskosten 2017

1. 1/3 deel op basis van het aantal personen dat een uitkering ontvangt

	Standcijfer 1-1-2016	%
Gemeente Aalten	322	14,54
Gemeente Doetinchem	1218	55,01
Gemeente Oude IJsselstreek	674	30,44

2. 1/3 deel op basis van het aantal Wsw-ers

	Standcijfer 1-1-2016	%
Gemeente Aalten	300	35,38
Gemeente Doetinchem	349	41,16
Gemeente Oude IJsselstreek	199	23,47

3. 1/3 deel op basis van het aantal inwoners

	Standcijfer 1-1-2016	%
Gemeente Aalten	26912	21,81
Gemeente Doetinchem	56827	46,05
Gemeente Oude IJsselstreek	39657	32,14

Verdeelsleutel uitvoeringskosten	%
Gemeente Aalten	23,91
Gemeente Doetinchem	47,41
Gemeente Oude IJsselstreek	28,68